

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita Et Virtutibus R. P. Bernardi Colnagi E Societate Jesu Libri Duo

Paullin, Johannes

[Monachii], 1662

Cap. VII. Dum mundo stultus haberi cupit, ad summum[m] sapientiæ
culmen à Deo euehitur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44152

tiæ palæstra duos & viginti annos exegit; decem scilicet Philosophiæ; duodecim Theologiæ Magister: incertumque fecit, doctiorne, an sanctior habendus esset.

CAPUT VII.

*Dum mundo stultus haberi cupit, ad
summum sapientiæ culmen à
Deo evehitur.*

§. I.

*Quatuor
Vota pro-
fessus.*

*Ad insignē
sui victo-
riam divi-
nitus exti-
mulatur.*

OB hæc præclara virtutum scientiarumque tam divinarum quàm humanarum decora jam erat Bernardus eorum numero, quos quatuor vota professos dicimus, merito suo adscriptus, & quartum ac trigessimum ætatis; initæ autem Societatis undevicesimum agebat annum: cum ardentius divina meditantia, ea repente de cælo injecta mens est. Si suis quæq; momentis rectè pensitentur, liquidò constare, Dei amorem, sui que odium esse per omnia exequandum. Itaque si Deum impensè amaret, seque hostiliter odisset, iret protinùs, religiosâ rogâ se exueret, & centonem indutus, incondito gestu, moribusque incompositis

fitis, amentis in modum obiret urbem, omnium sannis & cachinnis liberaliter onerandus: ita mundi fastum amorisque ingeniti mollitudinem generoso pede calcando, Civitati, quæ illum hucusque non nisi admirabatur, se deinceps exhibendum præberet.

§. II.

Voluebatur tunc annus supra mille, quingentos nonus & sepruagesimus, quo Bernardus Neapolitano Collegio eas, quæ de Deo sunt, disciplinas tradebat summis infimisque æquè charus ac notus: à cuius sci-

*Refragatur
vocanti
Deo sensus.*

licet ore nutuque sacri homines & profani pendere soliti, quidquid diceret, pro oraculo habebant. Occursabat itaque, hanc esse intempestivi ardoris imprudentiam, plus utique damni allaturam, quàm commodi: ideoque vel maximè à Societatis rationibus aberrantem. Quibus ad eum diem doctrinæ & melioris vitæ magister fuisset, averfatos ducem, quem audirent, spectarentque stultitiæ auctoratum; cum stultescere magnæ sit infelicitatis: stultitiam simulare, extremæ res vœcordiæ. Quis deinceps sanum ab infano consilium expectaturus sit? quis non olim datum, velut ab amentiae candidato repudiaturus? quis etiam sapientissima quæ-

B 4 que

que monita non habiturus suspecta, si ab eo proficiscantur, qui olim palam deliraverat. Qui semel fuerit emotæ mentis, raro tantum sibi constare, ut aliorum regendis par esse queat mentibus. Quos ergo tam diuturno labore studioque excultos DEO lucratus fuerat, ob unius simulatæ ad horam stultitiæ famam jactura irreparabili asperam virtutis semitam deserturos. Adhæc tolerabilem fore, si in hominis unius infamia pernitias sisteret, at verò universo Ordini, ac communi omnium famæ insignem aspergi maculam, obstare leges, exempla deesse, non desore autem vel domi gravissimos, ætate rerumque ulu præstantes viros, qui ejusmodi inconsultos imperus & damnent, & non perfunctoriè castigent.

§. III.

Contra instat Deus.

Non minùs tamen ex adverso pugnat DEI amor sanè invictus & omnipotens: cui in facinore tam raro, quàm arduo morem gerere, calebat animus. Urgebat Servatoris pro mortalibus ludibrium facti irrefragabile exemplum. Stimulabat jam conceptum ingens sui persequendi studium: excitabat gloriosa ex tam illustri certamine victoriæ palma. Itaque ingens æstus animis

&

& insolita mentis jactatio secuta est, cælestia quidem jussa piè alacritèrque amplexantis; impudentia tamen ludibria veluti pestem extremè formidantis, ita quidem, ut Bernardus multò post P. Nicolao Lancitio (quocum ei summa fuit animorum conjunctio) ingenuè, ut inter amicos solet, affirmaverit, in ea se lucta ita comparatum fuisse, ut multò satiùs sibi duxerit, ad pontem ire capite mulcendum, quàm per urbem hoc probroso habitu incedere, pueris puellisque deridendum.

Tenuit ergo ipsos triginta dies hæc Bernardi ambiguè pugnantis secum ipso *Præsidem hæc super re consilio.* gravis insolensque dimicatio, donec vano profligato metu Divinus Amor, qui dies noctesque reluctantem undique premebat, & sive mensæ accumbentem, sive cum alijs sermones ferentem per frequentiora urbis compita pannosum squalidumque ductitabat animo, tandem suaviter subactum, victor in suam redegit potestatem. Quo factò Bernardus jam ludibriorum avidus, ne quid tamen inconsultò aggrediretur, aut à Majorum voluntate quid alienum suscipere, ad Collegij Rectorem adit, repulsæ, ut opinabatur, certus: trepidè quidem januam pulsar: deinde admissus, breviter cordatèque exponit menstruam in corde suo divini pro-

B 5 prijque

præque amoris pugnam: addit, sibi in animo esse, Deo jam diu sic jubente, sui deprimendi causâ Neapolitanæ urbi fabulam se facere, perque plateas malè factum malè re-ctum ad vulgi ludibrium, veluti mente captum, incedere: ideoque nunc, siquidem Rectori, ceu divinæ voluntatis interpreti, è majore DEI gloriâ futurum videatur, hujus exequendæ rei potestatem sibi fieri, supplicibus votis efflagitare.

§. IV.

*Facultatē
impetrat.
ludibrio se
exponendi.*

Vix effatus erat, cum Rector: (is ea tempestate fuit Petrus Antonius Spinellus, vir litteris, prudentiâ, & vitæ sanctimoniâ, clarus) facile liberalitèrque annuit; utique diviniore motus impulsu, alioqui rem à consueto Societatis more diversam, legibusque veritam, procul dubio nunquam permissurus. Tunc enim vero cohorrui inexpectato responso Bernardus, dum nobilis animus ad solam contumeliæ umbram obrigit; at mens, ut erat ex æquo pia, ac generosa, quàm primùm cælesti roborata spiritu, torporem impigrè excussit.

§. V.

Ergo talarem exutus togam centonibus se involuit, detritam, brevem, laceramque collo

collo lacernam iniicit, humeris dein manti-
 cam imponit, & sic pannofus ridiculè que-
 ornatus, fune cinctus, malè perafatus, stul-
 to propior quàm mendico, ceteris rei novi-
 tate attonitis, domo in publicum prodit:
 frequentiores urbis plateas, eo quidem tem-
 pore, quo fora compitæque commeantium
 multitudine feruebant, lento passu obam-
 bulat: ex alijs in alios vicos transit, contu-
 melijs sannisque os præbiturus. ac tandem
 ad nostram Professorum Domum ita squali-
 dus & gestu, incessu, oréque incompositus
 divertit, ut à nostris quoque haberetur men-
 te captus, divini potiùs amoris captivus.
 Nec defuere experita tot votis, & tam am-
 bitiosè quæsita vulgi ludibria. Nam & pro-
 miscuæ fæcis homines, alij sibilo & cachin-
 nis sordidè lacernatum excipere; alij luto
 & rancidis pomis tergo impactis largiter
 infectari: & mediæ fortunæ cives hi admi-
 rari, ac de potestate mentis dejectum crede-
 re: illi nescio cuius culpæ reum existimare;
 amicorum etiam & discipulorum pauci ad-
 modum, id quod erat, arbitrari, latentem
 sub hoc schemate virtutem, & lucem oculis
 sanioribus affulgentem suspicere sunt ag-
 gressi. Multi quoque ex domesticis plùs æ-
 quo rigidi censores factum initio carpe-
 bant: at ubi exitus aperuit, ad magnum di-
 vine

*Neapolitanus
 amētis ha-
 bitu per-
 ambulat.*

*Liberaliter
 contumelijs
 afficitur.*

vinæ gloriæ incrementum, & oppidò claram Societatis commendationem id celsissime, laudatores effecti, mirabantur, quem mordacibus dictis sugillaverant.

§. VI.

Hac sui victoria maximam ferè opera pretium.

Nova è celo lumina.

In hunc ferè modum triumphatâ mundi gloriâ sui que victor admirabilis domum per longas ambages revertit, palmis meritisque cumulatus, nondum tamen satur contumeliarum. Ex eo tempore, ut ipse fatebatur, in alium formatus virum, admirabilis nullisque exprimendas verbis voluptates toto pectore hausit, tantumque simul illâ, quâ sapientem stultitiam absolvit horâ, cælestis sapientiæ combibit, ut & se & alia admiranda, novo quodam lumine collustratus, penitissimè perspexerit, scriptisque consignaverit. Mundo, cujus etiam partem ajebat in in religiosa claustra irreperere, deinde velut hosti & proditori rotis infestus viribus nuncium remisit, Deo tutius & ex integro sedaturus. Et favebat tam pijs conatibus munifica DEI clementia, rarâque sui victoriam in Bernardo insolitis cumulabat beneficijs: posthac enim, multò quàm antè magis, facillimum illi fuit, animum ad divina erigere, humana aspernari, mirâ serenitate
mentis

mentis gaudere, ad supremum perfectioris
vitæ culmen eniti, in DEUM veluti centrum *Cælestes de-*
arcanâ quadam vi raptim transferri, *liras, &*
& cælesti dulcedine nunquam non largiter *lacrimarū*
perfundi. Tantum in omnem vitam valuit, *donum,*
paucis horulis pro DEO sapienter stultum,
fuisse.

§. VII.

Quantâ verò cælestium deliciarum co-
piâ circumflueret, quoties ad aram sacris ope-
rabatur, vel maximè patuit: qui enim prius
quartam horæ partem sacrificando vix ex-
cedere consueverat: post dimidiam præter
gressus est horam. Quin perfrequens illi *Præsertim*
fuit tanta lacrymarum divinæque volupta- *in sacro, et-*
tis affluentia, ut etsi duas ipsas sacrificando *iam ad*
horas transegisset, id non adverteret, & *duas horas*
quidquid etiam accideret, vix ab arâ, quâ ve- *protracto.*
luti cælesti magnete defixus erat, divelli pe-
démque referre posset. Certè ex hac tam
illustri victoriâ, de se ipso reportatâ, illam
excelsam vitæ sanctimoniam, præsertim
verò concionandi ardorem, & incensam *Concionan-*
alienæ salutis sitim profluxisse, communis *di ardorem,*
habet opinio, maximè eorum, qui cum Bern- *& lucran-*
ardo id temporis vixere. *dorum ani-*
morum si-
tim.

CAPUT